42507 - Hac aylarında umre yapan kimseye hac farz olmaz

Soru

İki yıl önce hac yaptığım halde birisi bana; "Zilhicce ayı girmeden önce umre yaptığım için hac yapmam gerektiğini" söyledi. Acaba bu kimsenin söylediği doğru mudur?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Bu kimsenin sana söylediği şey, doğru değildir. Çünkü hac, ömürde sadece bir defa farzdır.

Nitekim Abdullah b. Abbas'ın rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

خَطَبَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ! كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْحَجُّ. قَالَ: فَقَامَ الأَقْرَعُ بْنُ حَابِسٍ فَقَالَ: أَفِي كُلِّ عَامٍ يَا رَسُولَ اللهِ؟ فَقَالَ: لَوْ قُلْتُهَا لَوَجَبَتْ، وَلَوْ وَجَبَتْ لَمْ تَعْمَلُوا بِهَا، وَلَمْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْمَلُوا بِهَا، الْحَجُّ مَرَّةٌ، فَمَنْ زَادَ فَهُوَ تَطَوُّعٌ. [رواه مسلم والترمذي والنسائي وابن ماجه والدارمي وأحمد]

İbn-i Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bize hitap ederek şöyle buyurdu:

Ey insanlar! Hac size farz kılındı. Bunun üzerine el-Akra' b. Hâbis ayağa kalkarak:

- Ey Allah'ın elçisi! Hac her yıl mı (bize) farzdır? diye sordu.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Yok, hayır. Bir defadır. Kim daha fazla yapacak olursa, o nâfiledir." (Müslim; Hac, hadis no: 412; Tirmizî, Hac, hadis no: 5, Tefsir-i Sûre (5), 15. Nesâî, Menâsik; hadis no: 1. İbn-i Mâce; Menâsik, hadis no: 2; Dârimî; Menâsik; hadis no: 4; Ahmed b. Hanbel, I, 255, 292, 301, 321, 325; II- 508)

Çünkü sen, daha önce hac yaptığın için bir defa daha hac yapman gerekmez.

Hac ayları üçtür: Şevval, Zilkâde ve Zilhicce.

Herhalde bu kimse, bu ayların, hac ayları diye adlandırılmasından dolayı bu aylarda umre yapan kimseye haccın farz olacağını anlamıştır. Bu anlayış, doğru değildir. Aksine hac ayları diye adlandırılması; haccın, bunlardan önce veya sonra geçerli olmayacağından dolayıdır.

Nitekim değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn'e -Allah ona rahmet etsin- Temettu hacına niyet eden, umre yaptıktan sonra hac yapmadan memleketine dönen kimseye bir şey gerekir mi? diye soran kimseye, şöyle cevap vermiştir:

"Sana bir şey gerekmez. Çünkü Temettu' haccı yapan kimse, umreye niyet edip umresini bitirdikten sonra ve hacca niyet etmeden önce hac yapmamaya karar verirse (hac yapmaktan vazgeçerse), kendisine bir şey gerekmez. Ancak bu yıl hac yapmayı adamış ise, bu takdirde adağını yerine getirmesi (hac yapması) gerekir."

(Fetâvâ İbn-i Useymîn; c: 2, s: 679).